

Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2021, október 4., 9:15

Iskola, osztály: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium, 10. C osztály

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium 1053 Budapest, Papnövelde utca 4-6.

Tanít: Szatmári Kristóf

Témakör megnevezése: A világgazdaság jellemző folyamatai (tankönyvi), A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig (kerettantervi)

Tanítási egység (téma) címe: A globalizáció megjelenési formái- *előnyök és hátrányok*

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

A tanítási óra célja: Feleleveníteni és rendszerezni a diákoknak a gazdaságföldrajz területén és egyéb tanegységekből/iskolán kívüli forrásból származó, a globalizmushoz kapcsolódó ismereteit, elhelyezni az globalizáció, mint fogalom és folyamathoz kapcsolódó új ismereteket a tanulók ismerethálójában. A globalizáció feltételeit, szintjeit és következményeit a diákok élettapasztalataira és konkrét példákra építve bemutatni.

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Tájékozódás a kultúrák kölcsönhatásairól
- Tájékozódás a földrajzi térben (a világgazdaság meghatározó térségei, kultúrföldrajzi egységek)
- Tájékozódás a globalizáció folyamtaról, alapfeltételeiről és hatásairól a mindennapi életben

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Önálló gondolkodás fejlesztése
- Rendszerezés módszerének gyakorlása
- Az összefüggések megértésének fejlesztése
- A gazdaságföldrajzi, történelmi, kulturális ismeretháló kibővítése és rendszerbe foglalása

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Közösségi nevelés: egymás meghallgatása, kommunikációs képességek elmélyítése
- Feladatokban való aktív részvétel elősegítése
- Hatékony együttműködés a tanórán és azon kívül

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

új fogalmak: globalizáció, világtermék, piackutatás, e-kereskedelem

megegerősítendő fogalmak: globális termelési és értékesítési lánc, transznacionális vállalatok, nemzetközi munkamegosztás, gazdasági fejlődés, kommunikációs, kereskedelmi, ipari infrastruktúra

Folyamatok:

- új folyamatok: a globalizáció kiépülésének, elterjedésének folyamata
- megerősítendő folyamatok: a gazdasági periféria és félperifériás országok átalakulása, gazdasági szerkezetváltás, termelési tényezők átalakulása

b. Összefüggések:

- új összefüggések: a globális termelési és ellátási rendszer dinamikájából eredő életmód- és környezeti változások.
- megerősítendő összefüggések: A gazdaságföldrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepe, környezeti problémák összefüggései

c. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- Szociális és állampolgári kompetenciák fejlődése
- Kritikai gondolkodás fejlesztése
- Környezeti szemlélet fejlesztése
- Kommunikációs képességek fejlesztése
- Térszemlélet fejlesztése
- Szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése

d. Főbb tanulói tevékenységek:

- Rendszerezés
- Képtelmezés
- egyéni munka
- páros munka
- csoportos munka

2. Szemléltető és munkaeszközök:

- Atlasz
- Tankönyv
- füzet és toll
- kivetített képi illusztráció
- internetes videó (link a mellékletben)
- Számítógép és projektor, valamint hangfal

3. Felhasznált irodalom

- Kerettanterv az gimnáziumok 9-10. évfolyama számára
- Arday István – Dr. Kőszegi Margit – Dr. Makádi Mariann –
- Sáriné Dr. Gál Erzsébet – Ütőné Dr. Visi Judit: Földrajz 10. tankönyv, 2018., Eszterházy Károly Egyetem
- Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Eger
- *Makádi Mariann*: Módszertani kézikönyv gyakorló földrajz tanárok és hallgatók számára 1. Bp. 2005.
- <https://masfelfok.hu/2021/07/18/termeszet-es-mi-is-felepulhetunk-a-tomegturizmus-okozta-karokbol/>
- Paradox of over-tourism, income opportunities and coral degradation: A case of Maya-bay, Thailand, Rajendra Khanal , Varinthorn Boonyaroj , Jorge Garcia-Hernandez (<https://www.apn-gcr.org/wp-content/uploads/2021/02/MayaBay.pdf>)

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	1. Az óra kezdete: jelentések (a hetes és a felelősök), adminisztrációs teendők.				
3'	2. házi feladat megbeszélése, ellenőrzés: A házi feladat tanulóként egy darab, a globalizációs folyamatba beilleszkedő világtermék (ezen belül elsősorban élelmiszer) bemutatása. A termék eredeti származási országa, és a hazai boltban kapható termék tényleges	bevezetés, motiváció	Tanári felszólítás/kérdések	egyéni munka	bemutatni hozott termék, füzet és toll

	származási helyének kigyűjtése.				
5'	3. Előzetes ismeretek felelevenítése, a diákok ismereteinek felmérése: „T” táblázat készítése a táblán, az alábbi kérdésre: Szerintetek melyek a globalizáció előnye, hátrányai? A diákok 4 fős csoportokban röviden átbeszélnek, a globalizáció hatásaiból milyen pozitív és negatív élményeik, véleményük, ismereteik vannak. A feladat célja, hogy a diákok előzetes ismereteit és prekoncepcióit felszínre hozza. Minimum várt válaszok a mellékletben.	Ismeret felelevenítése	tanári kérdések,	egyéni munka, csoportmunka közös gondolkodás	fali tábla és kréta
	4. Új ismeretek átadása:				
10'	I. A globalizáció megjelenési formái: Tanári előadás képekkel, kérdésekkel. Érintett fogalmak, folyamatok: a globalizáció értelmezése, megjelenési szintjei, feltételei, a globalizáció előnyös és kedvezőtlen következményei, világtermékek.	új ismeret szerzése	tanári előadás és kérdések	frontális osztálymunka	számítógép, projektor, füzet és toll
5'	II. Világtermékek megjelenésének ideje és elterjedésük: Páros munkában idővonal kiegészítés megadott szempontok szerint, majd felszól	feladatkielölés és ellenőrzés	feladatmegoldás, szóbeli válaszadás	páros munka	számítógép, projektor, füzet és toll
8'	III. A globalizáció egy megjelenési formája: tömegturizmus kivetített ábrák és képek elemzése A tömegturizmus környezetre gyakorolt káros hatásának bemutatása egy konkrét példán keresztül: Maya Bay, Thaiföld	új ismeret szerzése	irányító tanári kérdések, ábraelemzés	egyéni munka, közös gondolkodás	számítógép, projektor

7'	IV. Vita a városi turizmus előnyeiről és hátrányairól, budapesti példán keresztül „A városi konfliktusok legújabb eleme a turizmus, az európai nagyvárosok egyre nagyobb részében lázadozik a lakosság a turisták ellen. A bosszantó turistaözönnek már neve is van az angol nyelvű sajtóban, overtourismnak, vagyis túlturistasodásnak hívják.” Feladat: érvek gyűjtése a városi turizmus fellendülésének pozitív és negatív hatásai mellett.	megszerzett ismeretek rendszerezése, alkalmazása	dialogikus tanulói vita	egyéni felkészülés, páros előadás	toll, füzet
4'	V. A globalizáció kritikája: deglobalizáció A deglobalizáció fogalmának feldolgozása, törekvések és példák említése. Egy konkrét példa a globalizáció hatásai ellen való fellépésre helyi szinten: Orevito olasz város példája. https://www.youtube.com/watch?v=D8tpjfomAls Kérdések a videóhoz: Milyen részletek adják a város autentikus, hagyományos európai-olasz érzetét? Találhatók-e olyan jelek, amelyek azt jelzik, hogy a globalizmus előli elzárkózás nem sikerült teljesen?	új ismeret szerzése	tanári előadás, audiovizuális forrásfeldolgozás	egyéni munka, közös gondolkodás.	toll, füzet, számítógép, projektor, hangfal.
2'	5. Az óra lezárása, értékelés Házi feladat: Az alábbi magyarázó videó alapján rövid jegyzet (fogalommagyarázat) készítése a		tanári közlés		

	deglobalizációról: https://www.youtube.com/watch?v=GFRrUnYo7rU				
--	---	--	--	--	--

Melléklet

- Táblai táblázat vázlata:**

pozitív hatások	negatív hatások
gazdasági növekedés/munkalehetőség/kereskedelmi lehetőségek, termékek, szolgáltatások globális hozzáférhetősége, technológiai fejlődés sebességének felgyorsulása	hagyományos társadalmi, kulturális kapcsolatok átalakulása, munkalehetőségek megszűnése, pénz- és tőkemozgások ellenőrizhetetlensége és kiszámíthatatlansága, gazdasági egyenlőtlenségek növekedése, uniformizálódás

- deglobalizáció magyarázó videó: <https://www.youtube.com/watch?v=GFRrUnYo7rU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=D8tpjfomAls>

